

ספר בן עולם הבא

קונטרס ששי
"תודיעני אורח חיים"
עניני לימוד שו"ע אורח חיים

אור הזוהר 262 ★ אלול תשע"ג

האדמו"ר מהאלמין
רבי שלום יהודה גראס שליט"א
חיבר למעלה מאלף ספרים על כל מקצועות התורה

מפעל הזוהר העולמי טל: 0527651911

ציצית ותפילין, קריאת שמע ותפלה, וכל סדר התפלה, וברכות הנהנין, וכל הברכות, והלכות שבת שהם כהררים התלויים בשערה, והלכות חגים ומועדים, ושאר הלכותיה בקודש, שבודאי המכשלה הזאת תחת ידך תהיה אם לא תתמיד בלימודו.

לכן חיוב גדול על כל יודע ספר לשמור את דרך עץ החיים, לקבוע שיעור שולחן ערוך אורח חיים בכל יום... לכן יזהר האדם מאד בזה להשלים בכל שנה שולחן ערוך אורח חיים... אף שיעסוק אז בשאר לימודים, יקבע גם כן לימודו בסדר הזה – דף שולחן ערוך בכל יום... הן בעת האכילה, הן בשאר שעות היום...

(יסוד ושורש העבודה שער ו', פרק ב')

קול חוצב להבת אש, מדרשת רבינו הגה"ק רבי יהונתן אייבשיץ זיע"א! – לומדים פשטים ופולפולים מצפצפים כעגור, והלכות שיש בהן חיי נפש מניחין, וימותו בלי חכמה ללמוד אורח חיים – הדיינים מעמיקים בחושן משפט כי לחמים הוא, ובאורח חיים נטו מנהלם ועקבותם לא נודע להם, חבל על דלית ליה מבוא לשער אשר לה' צדיקים יבואו בו, הוא אורח חיים

אוי לי, ווי לי, בחילול שבת, כי כולם בני תורה ואין להם להתנצל כי קצרה שכלם ללמוד, כי הם בעלי דיעה תהלה לאל, ולומדים פשטים ופולפולים מצפצפים כעגור, והלכות שיש בהן חיי נפש מניחין, וימותו בלי חכמה ללמוד אורח חיים, ועוברים על כמה מצוות, ואומרים אין פשע, וביחוד דיני מוקצה, אם יאכל אדם אגוזים ושקדים, וקליפות אינם ראויים למאכל בהמה מניחים על השלחן, אסורה הנגיעה, כי אם לנערם על ידי טבלא, אבל הנגיעה וטלטול אסור, כי הם מוקצה אפילו לר"ש, הואיל ואינם ראויים למאכל בהמה, וכהנה רבים האיסורים בכל דיני מועד וחול המועד, וברכות ונטילת ידים, ברכת המזון, ובעו"ה אין איש שם על לב ללומדם כראוי, והדיינים מעמיקים בחושן משפט כי לחמים הוא, ובאורח חיים נטו מנהלם ועקבותם לא נודע להם, חבל על דלית ליה מבוא לשער אשר לה' צדיקים יבואו בו, הוא אורח חיים.

(יערות דבש חלק שני דרוש ה')

חייב אדם ללמוד לבנותיו המצוות, כגון פסקי הלכות, ומה שאמרו שהמלמד לאשה תורה כאלו מלמדה תיפלות, זהו עומק תלמוד וטעמי המצוות וסודי התורה, אותן אין מלמדין לאשה ולקטן. אבל הלכות מצות ילמד לה, שאם לא תדע הלכות שבת איך תשמור שבת, וכן כל מצות כדי לעשות להזהר במצות

חייב אדם ללמוד לבנותיו המצוות, כגון פסקי הלכות, ומה שאמרו שהמלמד לאשה תורה כאלו מלמדה תיפלות, זהו עומק תלמוד וטעמי המצוות וסודי התורה, אותן אין מלמדין לאשה ולקטן. אבל הלכות מצות ילמד לה, שאם לא תדע הלכות שבת איך תשמור שבת, וכן כל מצות כדי לעשות להזהר במצוות. שהרי בימי חזקי' מלך יהודה אנשים ונשים גדולים וקטנים ידעו אפי' טהרות וקדשים.

ממש אין דרשה שאין אני מזהיר אתכם לבל תפלו אורח חיים ללמוד אותו היטב בבקשה מכם אחיי ובניי, ממש אין דרשה שאין אני מזהיר אתכם לבל תפלו אורח חיים ללמוד אותו היטב, שמעו למאמרי, ובפרט הלכות שבת ויום טוב לשמור מועדי ה' כראוי, כי הם מקראי קודש והם המגינים עלינו.

בלעדי אורח חיים לא ירים איש הישראלי את ידו ואת רגלו והנה לפי זה נראה בעליל, דחלק אורח חיים הוא היותר מוקדם ללימוד לכל, אף שכל ד' חלקי שולחן ערוך הם נצרכים למעשה, מכל מקום חלק זה הוא מוקדם לכל, כי ידיעתו הוא הכרחי בכל יום מימי חייו לקיום התורה, ובלעדו לא ירים איש הישראלי את ידו ואת רגלו.

ונוכל לומר שזהו כוונת הכתוב ושמרתם את חוקותי ואת משפטי אשר יעשה אותם האדם וחי בהם, כי שמירה זה המשנה (כמו שפירש רש"י בפרשת אמור), ומה ילמוד האדם מתחלה, "אשר יעשה" וגו', היינו הלימודים הנוגעים למעשה בכל יום מימי חייו.

(משנה ברורה בהקדמתו לחלק א')

עיקר לימוד האדם צריך להיות בלימוד המביא לידי מעשה – על ידי לימוד ההלכות מובטח האדם לידי חיי עולם הבא, אך שיזהר ללמוד בכל יום – למד אדם שתי הלכות בבוקר ושתי הלכות בערב, קיים בזה "ובתורתו יהגה יומם ולילה

והנה אף שלימוד התורה הוא, שכל מה שהאדם לומד, אפילו בקדשים ובטהרות, הוא מקיים מצות עשה דתלמוד תורה, מכל מקום עיקר לימוד האדם צריך להיות בלימוד המביא לידי מעשה.

ועל כן אמרו חז"ל (ברכות ח) אוהב ה' שערי ציון מכל משכנות יעקב, אוהב ה' שערים המצויינים בהלכה יותר מבתי כנסיות ובתי מדרשות שביעקב. ועיין ביורה דעה (סימן רמ"ו) בש"ך שם שהביא בשם הפרישה דצריך כל אדם ללמוד הלכות בכל יום כדי שהלימוד יביאנו לידי מעשה, ועל ידי לימוד ההלכות מובטח האדם לידי חיי עולם הבא, אך שיזהר ללמוד בכל יום, כדאיתא בגמרא תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום כו'. ואיתא במדרש שוחר טוב: בר קפרא אומר למד אדם תרי הלכות בצפרא ותרי ברמשא, קיים בזה "ובתורתו יהגה יומם ולילה".

(משנה ברורה בהקדמתו לחלק א')

חיוב גדול להיות בקי בכל אורח חיים – חיוב גדול לקבוע שיעור שו"ע אורח חיים בכל יום – יזהר האדם מאד בזה להשלים בכל שנה שולחן ערוך אורח חיים – דף שולחן ערוך בכל יום

בשולחן ערוך אורח חיים חיוב גדול על כל יודע ספר להיות בקי בכל הלכותיה בתמידות, כי רוב הלכותיה הם תמידיים, כמו

להיות שונה הלכות באורח חיים מדי יום ביומו חוק ולא יעבור

להיות שונה הלכות באורח חיים מדי יום ביומו חוק ולא יעבור.

(הנהגות צדיקים – בעל ערוגת הבושם ר' משה גרינוואלד זצ"ל)

מדברי ה"חזון איש" זצ"ל!

ומה גדלה אשמתו של איש נלבב לאהבת העבודה לפניו יתברך, בשעה שמזניח את לבו מלחפש אחר פרייה ודקדוקיה של המצוה שנאמרה מפי הגבורה, לשום חובה על כל אחד מישראל, לקיימה דוקא בשלימות הדקדוק, ובחסרו תנאי אחד מתנאי דקדוקיה, לא קיים המצוה, והאיש הזה שהניח תפלין בראשו והפרשיות לא נכתבו כדין, חבר הוא לזה שלא הניח תפלין כלל.

וכן בכל מצוה, וכן במצוה לא תעשה, אם כי הוא שומר אותה בכללה, עדיין אין שמירתה שמירה בעת שלא שקד על הדינים המסתעפים לחקרם ולדרשם, ואמנם עובר עליה עבירה מספקת בחלקלקות, ומחלל את השבת מתוך נעימות הזמירות לכבוד השבת וקיומה, ונוטל ידיו דרך החלון הפתוח לרשות הרבים, ונוטל ידיו דרך החלון הפתוח לגינתו, ורוקק דרך החלון הפתוח לרשות הרבים, ובורר את עצמות הדג מן הקערה, ונושא משא בשבת בהגררו אחר האומרים שהעיר הזאת מתוקנה, ועל הרוב יש בזה מכשולים, וכן הרבה מהלכות השבת הנעלמות ממנו, והוא דש אותם בעקביו, וכן בשאר עבירות, במאכלות אסורות, בנקימה ונטירה, בשנאה וקטטות, בגניבה וגזילה.

(אמונה ובטחון, פרק ד' סימן יח)

אוי לי אמי כי ילדתיני – אין ישיבת לומדי תורה לשמה – כל למודכם גמרא משניות מדרש של"ה, ואין אחד נותן ללב ללמוד אורח חיים על בוריו, אשרי איש שימלט ולא ישגה בהן

אוי לי אמי כי ילדתיני, בראותי שפלת הדור בכל חלקי אירופה, ממש אין ישיבת לומדי תורה לשמה ישיבת לומדים מומחים שוקדים על התורה בעומק הלכה של אמת, אלא בעו"ה בפלפול של הבל מבלי הודה על האמת, אין דורש להבין דרכי התורה על בוריה.

ואליכם אישים אקרא, זכו לחולקכון שעוסקים בתורה בתמידות מחיל אל חיל ילכו, אבל כל למודכם גמרא משניות מדרש של"ה, ואין אחד נותן ללב ללמוד אורח חיים על בוריו לדעת הלכות תפלין, ציצית, תפלה, ברכות, נטילת ידים, וברכת המזון, הלכות שבת והלכות יום טוב על בורים, אשרי איש שימלט ולא ישגה בהן, כי בהן הלכות רבות והידיעה להמונים מעוטה, ובפרט דיני מוקצה, מלאכת שבת ויום טוב וחול המועד, ברכות הנהנין וכדומה.

(יערות דבש – ח"א, דרוש ב')

ארח חיים תודיעני מדלות תבצעני – על ידי שלומדים שו"ע אורח חיים זוכין לפרנסה בריוח ולהנצל משפלות

ארח חיים תודיעני מדלות תבצעני (המבדיל למוצאי שבת). מתפללים ומבקשים מהש"ת, שבשבוע הבעל"ט נזכה ללמוד שו"ע אורח חיים, ועי"ז נזכה להנצל משפלות. שעל ידי שלומדים שו"ע אורח חיים זוכין לפרנסה בריוח ולהנצל משפלות, כמו שכתב הגה"ק רבי שלמה איגר זצ"ל במכתבו: "תלמוד בכל יום שיעור אורח חיים, כי כשמו כן הוא, שהוא אורח חיים נצחיים", כוונתו על חיים רוחניים, אבל הלשון "אורח חיים" הכל במשמע.

(ספר באר שמואל, דף לה)

וזהו הקהל את העם האנשים והנשים והטף (דברים לא יב), וזהו אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלהיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושוטריכם כל איש ישראל טפכם נשיכם וגרך אשר בקרב מחניך מחוטב עציך עד שואב מימך (שם כט יא). כדי שישמעו עבדים ושפחות פסקי המצות, מה לעשות ומה שלא לעשות.

(ספר חסידים סימן ש"ג)

כשמו כן הוא, אורח חיים נצחיים

תלמוד בכל יום שיעור אורח חיים, כי כשמו כן הוא, שהוא אורח חיים נצחיים.

(רבי שלמה איגר זצ"ל, בספר חוט המשולש עמוד רס"ג)

המלמדים ילמדו עם התלמידים בכל יום ויום איהו שיעור משולחן ערוך אורח חיים

המלמדים בכל עיר ועיר יזהרו ללמוד עם התלמידים המתחילים להבין דיני שולחן ערוך, ילמדו עמהם בכל יום ויום איהו שיעור משולחן ערוך אורח חיים, דיני קריאת שמע ותפלה וברכות ונטילת ידים וברכת הנהנין ושבת וכדומה, דינים הצריכים לכל ישראל שידעו להתנהג על פי התורה, וכמאמר הכתוב חנוך לנער על פי דרכו, ויעוררם תמיד בדברי מוסר לקיים הדינים הנ"ל לשמור ולעשות.

(הנהגות רבי יצחק מווארקי זצ"ל בספר ליקוטי שושנים)

ללמוד בכל יום שולחן ערוך אורח חיים, וביותר הלכות שבת

ללמוד בלי נדר בכל יום שולחן ערוך אורח חיים, וביותר הלכות שבת.

(קבלות והנהגות ר' יצחק בלאזר זצ"ל אות ג', בספר כתבי הסבא מקעלם)

תלמדו בכל יום דף או עמוד שולחן ערוך אורח חיים – רוב דיני אורח חיים מזדמן לאדם בשעה שאי אפשר לאדם לעיין ולשאול לחכם

תלמדו בכל יום דף או עמוד שולחן ערוך אורח חיים, ותראו שתהיו בקיאים בו בהדינים היטב, כי רוב דיני אורח חיים מזדמן לאדם בשעה שאי אפשר לאדם לעיין ולשאול לחכם וכו', וכל מה שתלמדו, תחזרו ותשנו תיכף, כי מלימוד פעם אחת, אי אפשר לזכור, כדאמרינן בעירובין נ"ד וכו', עכ"ל.

(מתוך צוואת רבינו יעקב מליסא זצלה"ה, בעל "דרך החיים", "חוות דעת", "נתיבות המשפט", וכו')

מי שהוא בקי בשו"ע אורח חיים יכול להתפלל

שמעתי משם מורי ז"ל (הרה"ק ר' אורי מסטרעליסק ז"ע) שאמר משם מלמד שלו איש ישר וצדיק, שאמר: מי שהוא בקי בשו"ע אורח חיים קען ער דאווענען.

(אמרי קדוש סטרעליסק, עמוד כח)

כל מצוה ומצוה תלמדו כל הלכה בזמנה בשו"ע אורח חיים

וכן כל מצוה ומצוה תלמדו כל הלכה בזמנה בשו"ע אורח חיים למען תדעון כל הדינים בביאור.

(בעל דרך החיים וחוות דעת)

חלק אורח חיים לו משפט הבכורה!

חלק אורח חיים לו משפט הבכורה!

(פרי מגדים, אגרת הראשון בתחלתו)

יזהר מאוד להיות שונה הלכות בכל יום

יזהר מאוד להיות שונה הלכות בכל יום. (ישמח משה, בתהלים תפלה למשה)

